

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΑΤΣΗΣ

Ο αετός του πενταδακτύλου.

Ένας αγνός ιδεολόγος με ανώτερο ήθος.

«Εξοχότατε, ου περί χρημάτων τον αγώνα ποιούμεθα αλλά περί αρετής».

Αυτά τα πύρινα λόγια απηύθυνε ο Κυριάκος Μάτσης προς στον Στρατάρχη Χάρτιγκ , ενώ η καρδιά του τρικύμιζε από αγανάκτηση και τα μάτια του έλαμπαν από υπερηφάνεια. Έλαμψε η φυλακή της Ομορφίτας όπου ήταν έγκλειστος, που σκοτεινιάζε καθημερινά από τα φοβερά βασανιστήρια των Κυπρίων αγωνιστών από την αγνότητα, την ανιδιοτέλεια και την αρετή του παλικαριού. Οι βασανιστές σαδιστές έμειναν άφωνοι. Ο Χάρτιγκ δεν μπόρεσε να μην θαυμάσει την τιμιότητα και την ανωτερότητα του Κυριάκου Μάτση. Έβλεπε μπροστά του, ένα παλικάρι άυπνο και νηστικό επί πέντε μερόνυκτα κτυπημένο, βασανισμένο. Του πρότεινε 500.000 λίρες για αμοιβή , με όλες τις εγγυήσεις ότι θα τα έπαιρνε, φτάνει να του φανέρωνε το κρησφύγετο του Διγενή. Και τώρα βρισκόταν μπροστά σε μια ψυχή αλύγιστη, αδούλωτη , ηρωική που περιφρονούσε τα χρήματά του και έμεινε πιστή στα ιδανικά της. Ασφαλώς ντράπηκε για τον εαυτό του. Διέταξε να σταματήσουν τα βασανιστήρια. Εκτίμησε τον ακέραιο χαρακτήρα του και την πίστη του ήρωα στις ηθικές αρχές. Αυτός ήταν ο Κυριάκος Μάτσης. Αγνός ιδεολόγος, θερμός πατριώτης με αρτία μόρφωση εμφορούμενος από ηθικές και χριστιανικές αρχές. Δεν ήταν συνηθισμένος άνθρωπος . Ήταν άνθρωπος με ανώτερο ήθος και ιδανικά. Αγαπούσε με πάθος την ελευθερία και την πατρίδα του. Πάντοτε ήταν τέτοιος και όχι μόνο κατά την διάρκεια του αγώνος της ΕΟΚΑ . Ο Μάτσης ετοιμαζόταν από καιρό για την μεγάλη στιγμή. «Θα έρθει κάποτε η ώρα της δράσεως». Τίποτα δεν κερδίζετε χωρίς θυσίες και η Ελευθερία χωρίς αίμα. έγραφε στο ημερολόγιό του.

Ο Κυριάκος Μάτσης γεννήθηκε στο Παλιοχώρι της Πιτσιλιάς τον Γενάρη του 1926. Γονείς του ήταν ο Χριστοφής και η Κυριακού Μάτση. Είχε δύο αδελφούς τον Γιώργο και τον Γιάννη Μάτση. Τελείωσε το Δημοτικό σχολείο του Παλιοχωρίου και αργότερα το Γυμνάσιο Αμμοχώστου. Από μικρός αγαπούσε με πάθος την Ελλάδα, όπου σηκωνόταν το πρωί και πήγαινε να νηφθεί τον άκουγαν να λέει απαγγέλοντας «αν είναι να πεθάνουμε για την Ελλάδα, Θεία είναι η δάφνη. Μια φορά κανείς πεθαίνει.» Τους στίχους αυτούς τους είχε γραμμένους πάνω από την βρύση που πλένονταν καθημερινά . Το 1946 μια μικρή ομάδα από 3 κυπρίους μαθητάς τον Κυριάκο Μάτση τον Χειμωνίδη και Αζίνα ενεγράφησαν στην Γεωπονική Σχολή του ΑΠΘ . Η ομάδα αυτή με πρωτοβουλία του Κυριάκου Μάτση προσπαθούσε την περίοδο εκείνη να μας κάνει κοινωνούς για την απελευθέρωση της Κύπρου. Εκείνο που θα έπρεπε κατά την έναρξη του Δευτέρου Παγκοσμίου πολέμου 1939 οι τότε υπεύθυνοι της διακυβερνήσεως της χώρας μας , ο Βασιλιάς Γεώργιος Β και ο Δικτάτορας Ιωάννη Μεταξάς να ζητήσουν από την Αγγλική Κυβέρνηση μετά την νικηφόρο λήξη του πολέμου από τους συμμάχους την ανεξαρτησία της Κύπρου και όχι να την διαπραγματεύονται με τους Τούρκους εις βάρος των συμφερόντων του Κυπριακού λαού. Ο αείμνηστος καθηγητής της βοτανικής κ. Κων/νος Κανιάτσας όπου επί πρυτανίας του έχει στηθεί η προτομή του Κυριάκου Μάτση , γράφει τα εξής (Για τον ήρωα και αγωνιστή Κυριάκο Μάτση) Τον ξεχώριζε από τα άλλα παιδιά για το ζήλο του που έδειχνε σε κάθε τι το ωραίο , την επιμέλειά του και την φρόνησή του. Ήταν ένα παιδί γεμάτο αρετές . Τον διέκρινε το φλογερό πάθος που είχε για την Κύπρο και την Ελλάδα.

Ενθυμούμ τον Απρίλιο του 1951 έγινε μια μεγαλειώδης συγκέντρωση στο μοναδικό αμφιθέατρο του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, όπου ο κύριος ομιλητής ήταν ο φοιτητής Κυριάκος Μάτσης. Μάλιστα δε τον προλόγισε τότε ο καθηγητής της Νομικής Σχολής του Ρωμαϊκού Δικαίου κ. Βιζουκίδης, και όπως ήμασταν οι συγκεντρωθέντες φοιτητές εγκρίναμε και δώσαμε ένα ψήφισμα στο Αγγλικό προξενείο Θεσσαλονίκης. Στη συνέχεια όπως ήταν ανήσυχος ο Μάτσης, εντάχθηκε το 1955 στην ΕΟΚΑ υπό τας

διαταγής του Διγενή στην Κύπρο, όπου συνελήφθηκε και φυλακίστηκε από τους Άγγλους. Στη συνέχεια δραπέτευσε με άλλους συναγωνιστές του από τις φυλακές και ζούσε στην παρανομία στην περιοχή του Πενταδακτύλου. Όπου κατά άνανδρο τρόπο τον σκότωσαν οι Άγγλοι στο κρυσφύγετό του στις 18 Νοεμβρίου 1956, ρίχνοντας χειροβομβίδες. Ο ήρωας Κυριάκος Μάτσης κοιμάται ικανοποιημένος τον πρόσχερο ύπνο του, στα φυλακισμένα μνήματα των Κυπρίων αγωνιστών. Η ψυχή του όμως πέταξε στην αθανασία με τις ψυχές των άλλων Κυπρίων ηρώων, όπου γυρίζει γύρω από τον θρόνο του Θεού ευτυχισμένη, γιατί θυσιάστηκε για ένα μεγάλο ιδανικό, την απελευθέρωση της Κύπρου. Οι Άγγλοι εφαρμόζοντας την τακτική του διαίρει και βασίλευε, κατόρθωσαν με την αισχρή πολιτική τους να δημιουργήσουν θέμα τουρκικής μειονότητας, όπου το 18% του τουρκικού πληθυσμού στο σύνολο του Κυπριακού να γίνει συγκυρίαρχο, δίδοντας το 30% των δικαιωμάτων στους Τούρκους, ενώ ήταν μια μικρή μειονότητα όπου αναγνωρίστηκε η Τουρκική μειονότητα σαν κυρίαρχη δύναμη με την Ελληνική. Αυτά όλα τα δικαιώματα παρεχωρήθησαν το 1959 με την συνθήκη της Ζυρίχης. Απόρροια της συνθήκης αυτής ήταν να προδοθεί ο Κυπριακός λαός και εξακολουθεί να είναι προδομένος από το 1974, όπου οι Τουρκοκύπριοι μέχρι σήμερα κατέχουν το 40% της εκτάσεως της Κύπρου. Μάλιστα η πατρίδα του Μάτση η Αμμόχωστος εξακολουθεί να είναι κάτω από τον Τουρκικό ζυγό. Εκείνο που θα πρέπει η πατρίδα μας να φροντίσει να δοθεί μια δίκαιη λύση της Κύπρου, όπου να ζήσουν αδελφωμένοι οι δύο λαοί οι Ελληνο-Κύπριοι και οι Τουρκο-Κύπριοι που από πληροφορίες που έχουμε το θέλει οι πλειονότητα των Τουρκοκυπρίων. Βέβαια η δίκαιη αυτή λύση μπορεί να δοθεί, αρκεί να το θέλουν «οι φίλοι μας οι Αμερικανοί και οι Άγγλοι σύμμαχοι μας». Έτσι θα πραγματοποιηθεί και ένα χρέος της Αγγλικής κυβέρνησης προς τον Κυπριακό λαό που πολέμησε μαζί με τους Άγγλους στον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο, αλλά και στη δικαίωση όλων των αγωνιστών της ΕΟΚΑ που θυσιάστηκαν για μια ελεύθερη και ανθρώπινη Κύπρο.

Κώστας Τεστέμπασης

Γεωπόνος

Κ. Τεστέμπασης
2002